

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, M. DCC. XIX.

Casus I. Argumentum. Imposito à Fundatore in limine Foundationis plurium
beneficiorum onere recitandi quotidie D. Officium in Collegiata, an
Episcopus ex intervallo possit adjicere Beneficiatis onus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72172)

ARGUMENTUM.

Imposito à Fundatore in limine foundationis plurium Beneficiorum onera recitandi quotidie D. Officium in Collegiata, an Episcopus ex intervallo possit adijcere Beneficiatis onus recitandi unitim cum Clero ejusdem Collegiatae D. Officium, & cum cantu in solemnioribus Festivitatibus.

SUMMARIUM.

- 1 Summus Pontifex potest imponere nova onera beneficiis, post eorum fundationem.
- 2 Episcopus, aut Patronus, fundatione executioni adhuc non demandata, potest qualitates beneficii mutare, alterare, & novas adjicere, secus post perfectam fundationem, & n. 3. & 22. Et quare. Vide num. 25.
- 3 Episcopus extra limen foundationis beneficii nequit illud condecorare aliquo titulo.
- 4 Episcopus neque ex verisimilibus conjecturis novum onus beneficiis imponere valet.
- 5 Beneficiatis habentibus onus recitandi D. Officium in Collegiata, potest Episcopus injungere onus illud recitandi unitim cum Clero, & canendi in Festivitatibus solemnioribus, & n. 19. & 20.
- 6 Distinguuntur duæ species conditionum, seu onerum.
- 7 Imponere onus extrinsecum beneficio est ei imponere novum onus; Secus si imponatur ei onus quodammodo intrinsecum naturæ Beneficii.
- 8 Onus recitandi D. Officium unitim cum Clero, & cum cantu in Festivitatibus solemnioribus est quodammodo intrinsecum beneficio erecto in Collegiata, aut Cathedrali cum onere ibi recitandi D. Officium.
- 9 Episcopus injungendo hujusmodi beneficio onus recitandi D. Officium unitim cum Clero, non dicitur ei injungere novum onus.
- 10 Cappellano habenti onus celebrandi Missam, potest ab Episcopo injungi onus, etiam illam applicandi; quamvis Fundator in limine foundationis nihil dixerit de hac applicatione; Intellige, ut ibi.
- 11 Parocho extra limen foundationis injungi potest onus applicandi Missam pro Populo.
- 12 Canonicis sive Cathedralis, sive Collegiatae extra limen foundationis imponi possunt onera celebrandi, & applicandi Missam Conventualem, & interessendi quotidianis Concionibus tempore quadragesimæ.
- 13 Missa Conventualis in Ecclesia Cathedrali, vel collegiata, omnibus diebus Dominicis, & Festivis est canenda cum Diacono, & Subdiacono; & n. 15.
- 14 Canonici tempore Quadragesimæ legitime non impediti tenentur assistere Concioni, & nequeunt abesse. Intellige, ut ibi.
- 15 Expositio Sanctissimi Sacramenti in forma quadraginta horarum non est permittenda in Feria quinta majoris Hebdomadæ.
- 16 Episcopus extra limen foundationis potest injungere Beneficiatis constituentibus unum Corpus cum Capitulo, onus accedendi cum eodem Capitulo ad omnes Processiones ab Ecclesia fieri solitas.
- 17 Qualitates Sacerdotis, & Professoris Musicae in Canonicatibus ex juris dispositione, non sunt necessariae.
- 18 Qualitas Sacerdotalis canonicatui semel erecto amplius apponi nequit. Amplia, ut num. 35.
- 19 Cantus peritia ex intervallo Canonicatui adjici nequit.
- 20 Reservato Jurepatronatus passivo ad Canonicatum favore Personæ idoneæ de jure intelligitur reservatum pro simplici Clerico.
- 21 Quod actus erectionis beneficii sit perfectus; ex quibus probetur. Vide ibi.
- 22 Verba erigen., & fieri. in nominatione ad Canonicatum, vel Cappellaniam apposita, an demonstrent erectionem Canonicatus esse imperfectam.
- 23 Vicarius ad hoc, ut valide prestare possit consensum reservationis juris patronatus in Canonicatu requiritur specialis delegatio Episcopi.
- 24 In dotatione, & reservatione juris patronatus non requiruntur plures consensus, sed

sed sufficit unus pro omnibus. Et quare?
Vide n. 31.

- 32 *Vicarius Delegatus ad auctorizandas fundationes jurispatronatus, potest valide suam auctoritatem interponere; non solum in fundatione beneficii simplicis, sed etiam Canonici; & n. 33.*
- 34 *Defectus incorporationis dotis assignata Canonici cum redditibus capituli non repugnat perfectioni illius erectionis.*
- 36 *Verbum Preti, vulgari sermone prolatum verificari etiam potest de simplicibus Clericis.*
- 37 *Qualitas Sacerdotalis ex quibus presumatur non inesse beneficio, & n. 39.*
- 38 *Beneficium Sacerdotale argui non debet ex admissione, & nominatione, Sacerdotum ad illud; intellige, ut ibi, & n. 40.*

C A S U S I.

Octo beneficia fuerunt à quodam pio Testatore fundata in Ecclesia Collegiata A pro majori hujus decore, in eorundem beneficiorum fundationis limine fuit de consensu Ordinarii impositum onus Beneficiatis recitandi quotidie in dicta Collegiata Divinum Officium; Episcopus autem ex intervallo animadvertens dictos beneficiatos recitare Divinum Officium separatim à Clero ejusdem Collegiatae, praescripsit illud absolvi unitim cum Clero, & quidem in solemnioribus Festivitatibus, cum cantu; acriter contradicentibus eisdem Beneficiatis, quæro proinde, an isti teneantur unitim cum Clero Divinum Officium recitare, & canere in Festivitatibus solemnioribus.

- I Respondendum videtur negativè; Etenim quamvis Summus Pontifex, veluti supremus Piarum voluntatum interpres, & administrator, post perfectam Beneficiorum fundationem possit eis imponere, nova onera, novaque adjungere conditiones à Fundatoribus non praescriptas, ad *Text. in cap. significatum de præben. ubi Innocentius Tertius confirmavit onus Missæ quotidianæ de Sancta Maria cuidam Præbendæ ab Episcopo, & Capitulo de novo impositum ibique Abb. num. 1. Jo. Andr. num. 1. Butr. n. 6. Fagnan. num. 1. Rot. in Gerunden. Applicationis 14. Junii 1706. S. Multoque magis, coram Reverendissimo Pars V.*

2 *Molines. Et quamvis etiam ipsemet Episcopus, aut Patronus, fundatione adhuc executioni non demandata, conditiones, & qualitates à Fundatore desideratas in limine fundationis, mutare, & alterare, aut novas adjicere valeat. Tondut. quest. benef. par. 1. cap. 68. n. 8. & seqq.*

3 Tamen postquam fundatio est in esse perfecto deducta, & executioni demandata, nequit Episcopus, aut alius Prælati inferior auctoritate ordinaria, vel Patronus Beneficiis nova onera, conditiones, aut qualitates adjicere, & consequenter in casu præsentis Beneficiatis prædicti, qui solum ex lege fundationis habent onus recitandi Divinum Officium in dicta Collegiata, non tenentur obtemperare decreto Episcopi, & unitim cum Clero Divinum Officium recitare, & canere in Festivitatibus solemnioribus; *Fagnan. in cap. significatum de præben. num. 2. & seq. Lara de Annivers. lib. 2. cap. 1. num. 23. Barbof. hic num. 10. & seq. Panimoll. decis. 21. num. 7. Pignattell. consult. 111. num. 17. tom. 9. Monacell. formul. legal. 7. tit. 11. num. 21. par. 3. Rot. dec. 405. num. 7. coram Peuting. & in Farsen. Canoniciatus 11. Decembris 1711. S. Ad effectum, & S. Cujus, coram R. P. D. Crispo, inferius impress., & fuit resolutum à Sacra Congregatione Concilii in Tudertina. Cappellania 12. Martii 1718., & in Florentina 12. Martii 1718. superius relat. Part. II. Can. XXVII. Caf. IV.*

4 Immo Episcopus, aut Patronus extra limen fundationis beneficii, nequit illud condecorare aliquo Titulo, præcipuè existente altero beneficio, quod similem titulûm obtineat, ut decisum fuit ab eadem S. Congregatione in *Thelesina Archipresbyteratus 31. Julii 1717.*, ubi nulla declarata fuit concessio Tituli Archipresbyteralis, & Archipresbyteri respectivè facta per ordinarium Ecclesiæ Parochiali SS. Apostolorum Petri, & Pauli, & ejus pro tempore Parocho; non obstante quod in eadem concessione fuerint appositæ clausulæ præservativæ jurium competentium Matrîci, & Archipresbyterali Ecclesiæ S. Joannis Baptistæ.

Non obstat, si dicatur, quod Fundator erigendo dicta Beneficia in præfata Collegiata cum onere ibi recitandi quotidie

A a Divi-

- Divinum Officium, præsumitur verissimiliter voluisse Beneficiatos recitare Divinum Officium unitim, & non separatim à Clero ejusdem Collegiatae, & quidem cum cantu in Festivitatibus solemnioribus, prout expletur ab illis de Clero;
- 5 Quoniam Episcopus neque ex verissimilibus conjecturis novum onus Beneficii imponere valet; ut resolutum fuisse à S. Congregatione Concilii testatur *Fagnan. in dict. cap. significatum de præben. num. 5.* ibi = *Rursus cum Episcopus Asculanus imposuisset onus pauca elemosyna cuidam Prioratui, quod est beneficium simplex, pro Missis bis in hebdomada celebrandis in Cathedrali Ecclesia; Idque quia licet dictus Prioratus actu Ecclesiam non haberet, cum tamen haberet redditus, & adessent vestigia veteris Ecclesiae, non erat verisimile illam sine onere Missarum celebrandarum erectam fuisse, S. Congregatio consultata, an id potuisset Episcopus, respondit nullum onus novum imponendum ex conjecturis verissimilibus =.*
- 6 At his minimè attentis censeo præfatos beneficiatos teneri unitim cum Clero Divinum Officium recitare, & canere in Festivitatibus solemnioribus. Vera quidem est, & in controvertibilis propositio, quod Episcopi, aut Patroni nequeant Beneficiis, post eorum perfectam foundationem, nova onera, seu conditiones addere, & imponere; sed casui præfenti est inapplicabilis, dum Episcopus injungendo dictis beneficiatis, ut recitent Divinum Officium in Ecclesia Collegiata unitim cum Clero, & cum cantu in Festivitatibus solemnioribus non adjecit eis novum onus.
- 7 Distinguendum est enim inter conditiones, qualitates, aut onera omninò extrinseca naturæ beneficii, & conditiones, qualitates, aut onera quodammodo intrinseca, & quæ insunt ipsi naturæ Beneficii.
- 8 Licet imponere conditionem, aut qualitatem, aut onus omninò extrinsecum beneficio, sit imponere, & adjicere novum onus, tamen injungere onus intrinsecum naturæ beneficii, & quod in se intrinsecè habet ipsa natura Beneficii, non est addere Beneficio novum onus, sed est injungere idem onus, quod in se habet imbibitum ipsum beneficium; ut per se patet.
- 9 Onus, de quo agitur, recitandi nimirum Divinum Officium unitim cum Clero, & cum cantu in Festivitatibus solemnioribus, est intrinsecum naturæ supradictorum beneficiorum; ista namque cum fuerint erecta in Collegiata, cum onere recitandi ibi Divinum Officium, reputantur membra ejusdem Collegiatae, & Beneficiati coalescunt, & constituunt unum Corpus cum Clero, & Capitulo quoad actus Chorales, & alios concernentes Divina Officia. *Card. de Luc. de Paroch. disc. 28. num. 13. Rot. in Illerden. Processionum 23. Martii 1703. S. Nec causæ, cor. R. P. D. Kaunitz.* De natura autem membrorum est, quod sint unita, & non separata à suo capite, & ab aliis membris; & consequenter de natura horum beneficiorum erit, quod Beneficiati convenient in unum cum Clero dictæ Collegiatae in recitatione Divini Officii, eodem modo, & forma, quibus illud recitat Clerus, scilicet cum Cantu in diebus Solemrioribus, dum incongruum omninò est, ut quando illi de Clero dictæ Collegiatae recitant, cum cantu, vel sine Divinum Officium, isti Beneficiati, qui etiam sunt de Clero, & constituunt unum Corpus cum Capitulo, cum maxima scissura se abstineant, & illud recitent separatim. *Felin. in cap. Pastoralis sub num. 10. de offic. Legat. Gratian. discept. 111. num. 3. Panimoll. decis. 1. annot. 17. sub num. 1. & seq. & alii apud Rot. in dicta Illerden. Processionum 23. Martii 1703. dicto S. Nec causæ cum seq. coram R. P. D. Kaunitz.* Unde
- 10 Episcopus injungendo hujusmodi Beneficiatis, ut celebrent unitim cum Clero Divinum Officium, non adjecit eis novum onus, sed solum onus, quod intrinsecè habebant dicta beneficia, & quod per abusum, & irrationabilem desuetudinem, non adimplebatur à Beneficiatis, injunxit, ut adimpleretur. Quicquid secus esset si his Beneficiis non fuisset in limine foundationis adjectum onus recitandi Divinum Officium in dicta Collegiata, aut si fuisset adjectum; & simul fuisset prohibitum illud absolvi unitim cum Clero; tunc non posset Episcopus ex intervallo, injungere eidem beneficiatis recitationem Divini Officii in Collegiata unitim cum Clero; & si id injungeret, esset eis imponere novum onus; quia in hoc

hoc casu dicta beneficia non considerentur, ut membra Collegiatae, nec Beneficiati considerentur, ut coalescentes, & constituentes unum Corpus cum Capitulo quoad actus Choraes; adeoque onus recitandi Divinum Officium unitim cum Clero, esset eis extrinsecum.

11 Sic Episcopus Cappellano habenti onus celebrandi quotidie Missam, potest injungere applicationem ejusdem Missae pro Anima Fundatoris, quamvis Fundator nihil dixerit in limine foundationis de ista applicatione, dummodo hanc expressè, vel tacitè non excluserit, & ei injungendo dictam applicationem non diceretur imponi novum onus, quia ista applicatio est onus quodammodo intrinsecum Cappellaniae habenti onus Missae quotidianae, & Cappellanus, qui ex lege foundationis tenetur celebrare, tenetur etiam applicare Missam pro Anima Fundatoris, ut dixi *Par. II. Can. XXVII. Caf. XIII. n. 1.* & *superius hic Can. I. Caf. II. n. 7.*

12 Eodem modo potest injungere Parocho applicationem Missae pro Populo, licet in limine foundationis Parochiae Fundator de applicatione nullam mentionem fecerit, & injungendo Parocho hanc applicationem, non diceretur ei injungere novum onus, quia onus applicandi Missam pro Populo inest naturae Beneficii Curati, & est ei intrinsecum, dum Curati tenentur applicare Missam pro Populo, ut firmavi dicta *Par. II. Can. XXVII. Caf. XII. num. 21.* Sicuti imponere valet

13 celebrationem, & applicationem Missae Conventualis pro Benefactoribus, & assistentiam, seu interessentiam quotidianis concionibus tempore quadragesimae, in casu, quo non sint legitime impediti, Canonicis Cathedralis, aut Collegiatae insignis, quamvis in fundatione Cathedralis, aut Collegiatae de hac applicatione, & de hoc onere expressè cautum non reperiatur; & imponendo hanc celebrationem, & applicationem, non diceretur eos gravare novo onere, quia hujusmodi onus celebrandi, & applicandi Missam Conventualem pro Benefactoribus inest in ipsa natura Canonicatum, & est quodammodo intrinsecum Canonicatibus, dum dignitates, & Canonici Cathedralis, aut Collegiatae tenentur celebrare, & applicare Missam Conventualem pro Bene-

Pars V.

factoribus juxta auctoritates, & resolutiones dicto *Caf. XII.*, ubi supra relatas; quibus addo aliam resolutionem S. Congregationis Concilii in *Verulana Visitationis SS. LL. 21. Januarii 1719.*, ubi declaratum fuit, *Primò*; quod Missa Conventualis in Cathedrali Ecclesia sit omnibus diebus Dominicis, & aliis Festivis de praecepto cantanda cum Diacono, & Subdiacono, & nullatenus permitti possit, ut in aliquibus diebus Dominicis, & aliis Festivis de praecepto Missa Conventualis cantetur sine Diacono, vel Subdiacono. *Secundò*; quod etiam in Ecclesia Collegiata cantanda sit quolibet die Missa Conventualis, & quidem diebus festivis solemnioribus ab Episcopo designandis cum Diacono, & Subdiacono; Ea ratione quia tam in Cathedralibus, quam in Collegiatis Ecclesiis adest obligatio recitandi quotidie Officia Divina publicè, & in Choro, sub quorum nomine comprehenditur, & quidem praecipuè Missa Conventualis, ut dixi dicto *Can. XXVII. Caf. XII. n. 7.* Et Missa Conventualis exposcit Diaconum, & Subdiaconum, itaut in casu solum deficientiae Ministrorum necessariorum cani valeat cum uno Ministro, qui praeter solitas functiones cantat Epistolam, cantante Sacerdote celebrante Euangelium, uti docent *Suarez tom. 3. in tertiam partem disput. 87. sect. 1. Castald. in prax. lib. 2. sect. 5. cap. 7. Quart. ad Rubr. Missalis par. 1. tit. 3. sect. 1. S. Dubitari potest*; & tradunt quamplurimi alii Doctores. *Tertiò*, quod tempore

16 Quadragesimae Canonici Cathedralis Ecclesiae legitime non impediti teneantur assistere concioni, itaut permissum esse ipsis non debeat decantato Vespere ab Ecclesia discedere, & concioni non assistere, nisi de licentia Episcopi, vel ejus Vicarii ad formam Decreti Nicien. anni 1623. *lib. 13. decret. fol. 563.*, ubi fuit definitum \Rightarrow *Canonicos legitime non impeditos tempore Quadragesimae quotidianis concionibus interesse debere, & ideo Episcopum decretum edere posse, ut Canonicis nequaquam liceat praedicto tempore ab Ecclesia abesse nisi de ipsis, vel ejus Vicarii licentia* \Rightarrow Et quia Canonici Ecclesiae Cathedralis Verulanae in feria quinta majoris hebdomadae in eadem Cathedrali faciebant expositionem Sanctissimi Sacramen-

A a 2 ti in

ti in forma quadraginta horarum, & dabatur benedictio solemniter Populo feria sexta sequenti post Missam, fuit declaratum. *Quarto*; in posterum tolerandum non esse, quod in Cathedrali Ecclesia feria quinta Majoris hebdomadae fiat expositio Sanctissimi Sacramenti in forma quadraginta horarum, & detur benedictio solemniter Populo feria sequenti sexta post Missam, quia hujusmodi expositio videtur adversari tum rubricis Missalis Romani, tum Cæremoniali Episcoporum; in Rubrica siquidem Missæ propriæ feriæ quintæ in Cæna Domini dicitur, quod ea die parari debet locus aptus ornandus cum velis, & luminibus, ubi Calix cum Hostia reponatur; In Cæremoniali autem *lib.2. cap.23.* legitur præparandum esse Sacellum intrâ Ecclesiam, in quo post Missam recondendum sit Sacramentum, quæ adversari videntur expositioni Sanctissimi Sacramenti dicta feria quinta in forma quadraginta horarum, adeoque *Gavantus par.4. tit.8. suorum Comment. in Rubric. Miss.* ad ea verba Rubricæ *Reponit in Capsula*, ait = *non videndus est Calix à Populo, & multo minus Hostia patere Populo debet* = Et magis ad rem subdit *Bauldri in Manual. Sacrar. Cæremon. cap.9. de feria quinta in Cæna Domini art.1. n.3.* ibi = *Nulla modo debet hac die poni Tabernaculum ostensorium, sicut solet fieri in Fæsto Corporis Christi, in quo appareat Sacramentum hac die, & sequenti, neque etiam, debet exponi, ut in Oratione quadraginta Horarum, contra quasdam, qui in hoc manifestè agunt contra intentionem Ecclesiæ, & contra Rubricam Missalis, & contraria consuetudo videtur abusus* = .

18 Injungere etiam potest Episcopus Beneficiatis, Cappellanis, Partionariis constituentibus unum Corpus cum Capitulo onus accedendi cum eodem Capitulo ad omnes Processiones ab Ecclesia fieri solitas, etiam si Fundator in limine foundationis dictorum Beneficiorum, aut Cappellaniarum, hoc onus non expresserit, & injungendo eis idem onus, non diceretur injungere novum onus, quia hujusmodi onus in hoc casu, est quodammodo intrinsecum dictis Beneficiis, aut Cappellaniis, dum ex dispositione Tridentini *cap.13. sess.25. de regal.* obligentur accedere ad Processiones à Rituali Romana

in dictas, vel consuetudine introductas Presbyteri, & Clerici tam sæculares, quàm Regulares etiam exempti. *Lara de annivers. & Cappell. lib.1. cap.24. num.29. Tamburin. de jur. Abbat. tom.3. disput.5. quæst.12. n.55. & 81.*, & firmatum fuit à *S.Rota in Illerden. Processionum 23. Martii 1703. per tot. coram R.P.D. Kaunitz.*

19 Ergo etiam in casu nostro poterit Episcopus injungere dictis Beneficiatis onus recitandi Divinum Officium unitim cum Clero, & cum cantu in Festivitatibus solemnioribus, & præscribendo hoc onus non diceretur eis injungere novum onus, quia illud in præsentiarum inest Naturæ dictorum Beneficiorum, & est ei quodammodo intrinsecum.

20 Et ita in terminis hujus Casus resolutum fuit à S. Congregatione Concilii in *Melevitana Divinorum Officiorum 29. Januarii 1718.* ubi institutis, & erectis Auctoritate ordinaria à quadam Catharina valenti in Ecclesia Parochiali S. Pauli Urbis Vallettæ novem beneficiis, uno Parocho conferendo, & reliquis, Sacerdotibus à Fundatrice in ejus vita, & deinde ab ipso Collegio Beneficiorum præsentandis, cum onere, ut Beneficiati ultra unam Missam in Cantu, cum aliis lectis in Anniversario ejus mortis, & aliam quolibet mense celebrandam, quotidie etiam Divina recitentur Officia, & Missam in Cantu celebrarent, sequenti tamen adjecta declaratione = *Che nelli giorni, nelli quali in detta Chiesa sarà altra Messa cantata, in tal caso non siano tenuti, che dire la Messa bassa in luoco di quella, che se doverà cantare* = ; & cum onere distribuendi redditus assignatos = *tra li sudetti Paroco, e Beneficiati pro rata servitiorum, e non altrimenti, etiam per qualsivoglia impedimento* = . Cum autem Clerus servitio dictæ Parochialis Ecclesiæ adscriptus ex antiqua consuetudine, & Synodalibus Constitutionibus, nullo recepto emolumento, soleat inter cætera diebus Sabbathi completorium canere cum Laudibus B. Mariæ Virginis, & singulis diebus Dominicis, & Festis de præcepto Missæ Parochiali assistere: Horam tertiam de mane, & post meridiem Vesperas decantare, non intervenientibus dictis Beneficiatis, qui separatim Officium Divinum absque cantu persolvunt. Hinc Epi-

Episcopus in S. Visitatione decrevit, ut Beneficiati cum Parocho, & Clero conveniant, & omnibus Cleri functionibus intersint, omnesque tam de numero Beneficiorum, quam de reliquo Clero à Sacrificia ad Chorum, ritu SS. Processionum, binos binos accedere mandavit, imposita quoad Beneficiatos, pœna pecuniaria, quoad alios Carceris; Officium Divinum, à Beneficiatis in solemnioribus Festivitatibus integrè etiam in cantu absolvi præscripsit Parocho primum stallum in Choro assignavit, & vetuit sub pœna suspensionis à Divinis per Mensem, nè quis alius, excepto Vice Parocho, illud occupet. Ab hujusmodi Decretis Beneficiati acriter reclamarunt; propofitis proindè dubiis.

Primò = *An Beneficiati fundati in Ecclesia S. Pauli per quondam Catharinam, Valenti teneantur intervenire cum Clero dictæ Ecclesie in omnibus functionibus, quæ à dicto Clero peraguntur, in dicta Ecclesia, in casu &c.*

Secundò = *An dicti Beneficiati teneantur Officium Divinum solemniter celebrare, & canere in certis Festivitatibus præscriptis ab Ordinario, in casu &c.*

Tertiò = *An dicti Beneficiati euntes ad Chorum teneantur processionaliter incedere, juxta Decretum factum ab Ordinario in Sac. Visitatione, & quatenus affirmativè.*

Quartò = *An sustineatur pœna in dicto Decreto desuper adjecta, in casu &c.*

Quintò = *An in functionibus, in quibus Parochus dictæ Ecclesie intervenit tanquam unus ex dictis Beneficiatis, debeat semper habere primam Sedem, & stallum, & quatenus affirmativè.*

Sextò = *An sustineatur pœna suspensionis à Divinis ab Ordinario adjecta Beneficiatis sedentibus in dicto primo stallò.*

Septimò = *An dictus Parochus impeditus ratione Curæ, debeat haberi pro intereffente, ad effectum lucrandi distributiones, in casu &c.*

Octavò = *An in casu absentie ejusdem Parochi possit Vice-Parochus ejus vices supplere ad formam Decreti Reverendiss. Episcopi, & sedere in ejus stallò cum stola, quamvis non adscriptus inter Beneficiatos; in casu &c.*

Fuit responsum ad primum: *Affirmativè in functionibus, quæ sunt compatibiles*

cum fundatione = Ad secundum *Affirmativè*; Ad tertium, *Affirmativè quando incedunt tantum cum Clero*; Ad quartum *Negativè, sed sub pœnis mitioribus arbitrio Episcopi imponendis*; Ad quintum *Affirmativè*; Ad sextum *Provisum in quarto*; Ad septimum *Negativè*; Ad octavum *Negativè, exceptis functionibus Parochialibus.*

R. P. D. C R I S P O

Farfen. Canonicatus

Veneris 11. Decembris 1711

In simul contententibus Clerico Josepho Bufalero, & Sacerdote Augustino ejusdem cognominis super literarum Apostolicarum executione, quas unusquisque ex iis expediverat; Primus nempe uti præsentatus à Societate S. Laurentii Terræ Tolphiæ, à cujus Confratribus majora reportaverat suffragia; Alter verò uti qualificatus suam provisionem relaxari obtinuerat sub expressione, quod dictus Canonicatus ordinem Præsbyteratus, necnon etiam officium Professoris Musicæ ex sua primæva erectione annexum retineret; Sub die 8. Junii currentis anni coram Reverendiss. D. meo Molines Decano utriusque literis sub acri censura positis, favore Josephi præsentati decreta existit executio, illiusque etiam favore successiva prodiit Rotalis sententia, de cujus viribus coram Me disceptati cum oportuerit, non dubitavit etiam hodie Rota pro literis Apostolicis Josephi iterum respondere, videlicet ad illarum legitimam executionem esse procedendum.

Ambigi siquidem nequit plenè justificatas dici literas Apostolicas pro præsentato per Josephum expeditas, tales verò nequaquam resultare alteras Augustini, qui ejusdem Josephi exclusionem in eo solummodò promoverè totis viribus conatur, ex quo in controversi Canonicatus erectione qualitas Sacerdotalis, & Professoris Musicæ in Canonico eligendo fuerit statuta, qua cum Joseph non pollat, idem propterea tanquam non idoneus debeat ab ejusdem Canonicatus affectatione repelli. In hujusmodi expressionis verificatione usque adhuc neces-

necessariæ probationes adductæ non apparent, ex quibus liquidè habeatur, quod Canonicatus à Societate nominandus, ita qualificatus esse perneceffe teneatur, & contrarium omnino demonstrat Instrumentum foundationis exaratum sub die 25. Maji 1620., ac Ordinarii auctoritate roboratum, ubi hujusmodi qualitates Sacerdotis, & Professoris Musicæ minimè adjectæ leguntur, prout nec minùs hoc legitur in altero Instrumento erectionis expleto sub die 24. Junii ejusdem anni cum reservatione juris patronatus favore Societatis, cum alias ex juris dispositione non solum in Collegiata, sed nec etiam in Cathedrali hujusmodi qualitates in Canonicatibus necessariæ comperiuntur, quin imò in Collegiata simplices quoque Clericos annorum 14. habiles esse nulla intercedere videtur hæsitatio, licet respectu Cathedralis pro obtinendo Canonicatu major ætas 22. annorum requiratur, juxta dispositionem *Sacri Concilii in sess. 24. cap. 12. vers. Neminem deinceps*, de quo *Rot. in Senogallien. Canonicatus de Luchis 23. Junii 1710. §. Quo circa, coram R.P.D. Aldrovando*; Cum circa Canonicatus in Collegiata Concilium nihil immutasse concursus est Interpretum sententia, de qua *Murga de benef. qu. 3. n. 667. & 668. & alibi passim.*

Sub hac propterea narrativa suas literas Augustinus cum subreptitiè impetraverit, non docto de veritate narratorum, inæquibilibus remanet ejusdem gratia à Sanctissimo reportata, & è converso uti plenè justificata exequibilibus altera pro præsentato à Josepho expedita, cum totum onus probationum convertatur in eodem Augustino, qui tamquam impetrator, & habens regulam contra se, quod Canonicatus qualificatus minimè præsumatur, nisi probetur, ut benè dixit *Murga de benef. quest. 2. n. 324.* gravatur onere exactæ, & rigorosæ probationis ad effectum justificandi fundamentum gratiæ, cui Papa unicè adhæsit, ut millies contra Impetratores respondit *Rota*, & signanter in *Asculana Beneficii, seu Abbatiæ 8. Martii 1700. §. Seorsim, coram R.P.D. meo Anfaldo, in Recanaten. beneficii 9. Maji 1701. §. Fundamentum, coram R.P.D. meo Lancetta, & in Rossanen. Parochialis 19. Januarii hujus anni §. Quantum patens, coram Me.*

Ad effectum autem probandi supradictas qualitates Canonicatui esse infixas perperam insisti videtur in Bulla Cardinalis Montalti tunc Abbatis Farfensis sub data 25. Martii 1621. in qua eidem Canonicatui appositum habetur onus, quod Canonicus esse debeat, *qui actu Presbyter sit, vel saltè in legitimâ ætate ad Sacrum Presbyteratus Ordinem suscipiendum constitutus, & Musicæ Professor.* Omissio namque an Bulla, seu Diploma præfatum dici valeat in forma probanti, itaut tamquam legitimum documentum possit ad intentum deservire; Hoc quidem fati videri poterit, quod Bulla prædicta cum edita fuerit post jam completam, & perfectam erectionem, ac post interpolationem novem mensium à prima erectione, nequivit Cardinalis Ordinarii figuram gerens novum onus foundationi deindè adjicere. Præcipue quia cum prima erectio jam fuerit auctoritate Ordinaria sui Vicarii per actum omnino completum perfecta; Hinc beneficio jam semel in esse deducto ad solum Papam, non autem ad inferiorem illius qualitates immutare, vel alterare ex *Sac. Concil. dispositione sess. 25. de reformat. cap. 5.* pertinere sancitum reperitur, & communiter explicant *Fagnan. in cap. Significatum num. 2. in fin. de Præbend. Ventrigl. in praxi Ecclesiast. p. 2. annot. 28. §. 1. n. 47. Corrad. in praxi benef. lib. 2. cap. 10. n. 15. & seqq. Rot. in Asten. Prioratus super pertinentia 11. Junii 1708. §. Sed ex facto, coram R.P.D. meo Lancetta, & 7. Decembris ejusdem anni §. Minimè suffragante, coram R. P. D. meo Aldrovando*, & in individuo, de qualitate Sacerdotali, quod Canonicatui simul erecto amplius apponi nequeat dixit *Rot. coram Cels. decis. 393. n. 8. & in recent. decis. 78. num. 10. p. 9.* & de cantus peritia, quod pariter ex intervallo adjici non possit dictum fuit in *Gerunden. Applicationis 14. Junii 1706. §. Multò magis, coram Reverendissimo Domino meo Molines Decano.*

Cujus quidem præcipua ratio esse videtur, quia etsi causa efficiens, & constitutiva juris patronatus (sinè qua locum habere non potest Fundatoris dispositio) sit ipsa approbatio Ordinarii, ut latè dictum fuit in *Senogallien. Canonicatus de Luchis 25. Januarii 1709. §. Non attenda,*
coram

coram R. P. D. meo Lancetta, & 23. Junii 1710. §. Minimè relevante, coram R. P. D. meo Aldrovando, & in Asten. Prioratus super pertinentia 20. Martii 1709. §. Quamvis enim, coram eodem; Quando tamen beneficium jam fuit erectum, & Ordinarii assensu auctorizatum, tunc à litera foundationis amplius recedi non permittitur, nec novæ qualitates ab eodem Ordinario denuo superimponi licitum esse constat; sed juxta ipsius foundationis præscriptum admissum veniunt beneficia providenda, nè à beneficiorum fundacione fideles retrahantur, ut individualiter docuerunt Riccius in prax. jur. Eccles. par. 1. resol. 203. in fine, Pignat. consult. Can. 111. à n. 9. & seqq. & signanter num. 17. tom. 9. Rot. coram Merlin. decis. 249. nu. 3. vers. Præsentia autem qualitas, & in Gerunden. elemosyna panis super bono jure 20. Martii 1702. §. Illud namque, & scuti, coram R. P. D. meo Priolo, cum aliis in Decis Cause §. Non relevante, coram Reverendissimo D. meo Decano.

In dubium autem revocari non valet, quod per dotationem à Confratribus expletam cum reservatione juris præsentandi personam idoneam, quod intelligitur de simplici Clerico habente ætatem legitimam à Concilio præscriptam, ut per Text. in cap. Cùm in cunctis de Election. Rebuff. in prax. benefic. tit. form. Vicar. Archiepisc. num. 87. Sbrozz. de offic. Vicar. lib. 2. quest. 100. n. 1. & latè in Vollaterrana beneficii 7. Decembris 1708. §. Collimant, cor. Me, Canonicatus, de quo disputatur dici debeat in esse perfecto deductus per actum plenè completum, ex eaque dotatione absolutam resultare erectionem; Clara enim in hoc se offerunt verba Instrumenti exarati sub die 24. Junii 1620. in quo non solum assignatur dos pro fundacione Canonicatus, verum etiam expressum extitit, dotem Cappellæ, seu Beneficii fore de jurepatronatus Confratrum, ipsisque perpetuis futuris temporibus competere debere jus præsentandi personam idoneam quoties illud vacare contigerit; Necnon Confratres prædicti facti fuerunt ad eundem actum devenisse vigore facultatis Pro-Vicarii Farfensis specialiter delegati ad effectum erigendi, & reservandi juspatronatus juxta auctoritatem eidem tributam

in literis Vicariatus similes præstandi consensus fundacionibus, & reservationibus juspatronatus. Inficiari igitur non poterit, quod dotatio præfata cum his solemnibus, ac prævio Pro-Vicarii assensu expleta, perindè habenda tamquam perfecta, & completa erectio ad ejus irrevocabilitatem, & validitatem nihil aliud exposcens, ad bene animadversa in his terminis per Rot. in Majoricen. juspatronatus 28. Novembris 1704. §. Minimè, & §. Altera, coram bo. mem. Muto, & in Asten. Prioratus super pertinentia 11. Junii 1708. §. Quod autem, coram R. P. D. meo Lancetta.

In nihilo adversante, quod in eodem Instrumento deveniendo Patroni ad nominationem primi Cappellani in personam Antonii Cretonii illum nominando in Canonicum, & Cappellanum Altaris, seu juspatronatus usi fuerint verbis erigen. & sien. ex quo inferri contenditur, quod actus erectionis non fuerit tunc perfectus, & plenè completus, ac solum ex successiva Bulla Cardinalis Montalti suam perfectionem, & implementum reportaverit. Etenim verba prædicta erigen. & sien. minimè cadere valent super ipso Canonicatu, & jurepatronatus, sed quidem super Altari, & Cappella materiali, quæ tunc non erat reedificata, & ad quem effectum Confratres jam præcedenter deputaverant duos ex corpore Societatis pro opere prædicto perficiendo; Idque patens efficitur animadvertendo, quod ante dictum Instrumentum sub die 25. Maji jam præcesserat destinatio, qui sanè prior actus, tamquam cadens super erectione facienda de futuro, imperfectus verè esse valebat; Cùm autem postea sub die 20. Junii ad alterum Instrumentum prævio Ordinarii assensu, & cum omnibus solemnibus fuerit deventum, in quo Fundatores intellexerunt primavo altero Instrumento dotationis executionem tribuere, & sibi juspatronatus reservare; Actus hic munitus omnibus necessariis, quæ ad perfectam, & validam beneficii erectionem exiguntur, nihil ultra ad sui essentiam, & perfectionem desiderans, ac in implementum eorum, quæ in priori Instrumento pro ipsa erectionis perfectione deficiebant, imperfectus nequaquam affirmari poterit, proindeque verba

ba illa Cappella, seu juspatronatus sien. & erigen. nonnisi de ipsa Cappellæ materialitate, non verò de illius formalitate necessariè erunt accipienda; Quod nihil adimit perfectioni, & irrevocabilitati erectioni beneficii, cum benè simul stare possit, quod ipsa materialis Cappella faciendâ, & erigendâ foret, ipsum verò juspatronatus irrevocabiliter erectum, & completum existeret: Cùm aliud sit Cappella, aliud verò Cappellania in Cappella, quemadmodum diversificat juspatronatus Ecclesiæ à jurepatronatus beneficiorum, ut dixit *Rot. decis. 1783. n.6. coram Coccino*, & optimè probat *decis. Reverendiss. Decani sub die 8. Junii currentis anni 8. Quin adversaretur.*

Minimè relevante, quod etiam si actus erectionis ex parte Confratrum pro erecto habitus esse valuerit, adhuc ex parte Ordinarii talis minimè possit adjudicari; ex eo quia consensus per Vicarium præstitus non cadat super reservatione juspatronatus, sed super sola dotatione beneficii, ad quem effectum duplex consensus necessarius exigeretur, nec unicus sufficeret, & quatenus jure ad utramque
29 extendi valeret, adhuc ejusdem Pro-Vicarii assensus validus reputari nequiverit, cùm agatur de reservatione juspatronatus in Canoniatu, ad quem effectum specialissima requiratur Episcopi delegatio, quæ sub generalitate demandatæ jurisdictionis de jure venire non possit, per ea, quæ docent *Peregrin. in prax. Vicar. p.1. sect.2. sub sect.2. n.22. Sbrozz. de offic. Vicar. lib.2. quest.32. n.1. & qu.117. num.2. Amostaz. de caus. piis lib.5. cap.5. nu. 36. tom. 2. Frass. de Reg. Patronat. Indiar. p.1. cap.4. n.14. in fine.*

Siquidem neutrum ex prædictis assumptis subsistere comperitur. Non primum respiciens consensum Ordinarii adjectum in ea parte Instrumenti, qua expletur dotalio Canoniatu, nullatenus verò repetitum in altera, ubi favore dotantium reservatur juspatronatus, cùm enim agatur de dotatione ex reservatione juspatronatus peracta in uno eodemque Instrumento, minimè exiguntur plures, & separati consensus, sed unus pro omnibus satis esse videtur, ut benè explicat *Lambert. in contrarium citatus de jurepatronatus lib.1. par. 1. quest. princ. sub num.108.*

pag. 199. quem refert., & sequitur *Rot. in rec. p.11. decis. 107. sub n. 4. & tradunt Sanch. conf. Moral. lib. 2. cap. 3. dub. 48. n.7. in fine*, & omnium latius *Amostaz. de caus. piis dicto lib.5. cap.5. n.42.*

31 Et summa quidem ratione, quia juspatronatus acquisitio promanat ex ipsa constructione Ecclesiæ, seu illius dotatione cum Episcopi consensu peracta, statim ac igitur Episcopus dotationem admittit, lex ipsa ob præmium boni operis Fundatorum favore juspatronatus præstare, mandat, ut colligi videtur *ex cap. Nobis 25. de jurepatronatus*, & eo fermè modo, quo olim, qui in operibus publicis de proprio impendebant eisdem debitus honor à Civitate ædificantis nomen operi inscribendo tribuebatur, *ut in l. 2. & ultima ff. de operibus publ. ac tradit eruditus Gonzal. in d. cap. à nobis n. 4.* Quapropter dotatione beneficii cum Ordinarii auctoritate, & assensu sequuta, ille solus consensus rite quoque deservit ad reservationem juspatronatus, qui non ex speciali ipsius Episcopi indulgentia, sed ex ipso favore dotationis beneficii consequitur, ut notant communiter *Canonista in dicto cap. a nobis de jurepatron.* & signanter *Abb. not ab. primo*, & conferunt tradita *in cap.3. de Privilegiis in 6.*, ubi dicitur, quod absente Canonico ex causa studiorum cum consensu Episcopi, novus non exigatur consensus pro lucrands fructibus, sed ille prior consensus pro his satis esse decernitur, & ita in nostris individualibus terminis differendo optimè prosequitur post *Gonzalez loco cit. Amostaz. de caus. piis dicto lib.5. cap.5. n. 42.*

Ita pariter corruere videtur alterum objectum repositum in carentia auctoritatis Pro Vicarii præfatam erectionem approbantis; facultates enim eidem à Cardinali Abbate Farfensi elargitæ hujusmodi potestate ipsum præditum reddiderunt; Inter cæteros namque actus jurisdictionis in literis Provicariatus Generalis à dicto Cardinali traditis præcisè tributa
32 legitur hæc individualis facultas in fundatione juspatronatus, ejusque erectione consensum, & auctoritatem præstandi. Unde cùm Vicarius ad auctorizandas fundationes juspatronatus ab Ordinario delegatus literaliter existeret, dubitari nequit

nequit quin idem suam auctoritatem in hoc interponere rite valuerit *Rot. in Majoricen. Jurispatronat. 16. Maji §. Haud subsistente, & 28. Novembris 1704. §. Minime, & 12. Maji. 1705. §. Alter cum seqq. coram bon. mem. Muto, & optimè in Asten. Prioratus super pertinentia 11. Junii 1708. §. Quod autem cor. R. P. D. meo Lancetta.*

Quin valeat in aliquo vim facere, quod ageretur de Canonatu in Collegiata; 33 Quia cum facultas generaliter fuerit demandata, generaliter eadem venit intelligenda de quacunque approbatione Jurispatronatus etiam in Canonicatibus, cum etiam Canonatus veniat appellatione Beneficii *Barbos. appell. verb. utriusque jur. appellat. 32. num. 11. Panimoll. decis. 98. annot. 1. num. 2. maximè cum foundationes Beneficiorum de novo licèt sub vinculo jurispatronat. semper dicantur actus favorabiles, ad differentiam quando ageretur de translatione jurispatronatus jam erecti, & fundati, & in hoc casu præsumptio urgere videtur pro facultate sufficienti in Vicario, ut monet *Rot. decis. 702. num. 4. coram Buratt. ultra quod in commissione Vicariatus, cum præter specialem expressionem facultatis approbandi foundationes jurispatronatus fuerint etiam adjectæ aliæ clausulæ valentes comprehendere cætera omnia, quæ specialem, & magis expressam requirerent declarationem; hinc hæsitari nequit, quod veniret hæc facultas approbandi foundationes Canonatuum jurispatronatus, cum omnia specialia commissa censeatur, per ea, quæ ad rem firmant *Sbrozz. de offic. Vicarii lib. 1. qu. 65. num. 5. vers. quia tunc Pellegrin. Prax. Vicar. par. 1. sect. 2. subsect. 2. nu. 71. & 72. Barb. de offic. & potest. Episcopi par. 3. alleg. 54. nu. 154.***

Nec obesse poterit, quod Vicarius dotem Canonatui assignatam in instrumento dotationis anni 1620. neque incorporaverit cum redditibus Capituli, neque id faciendi facultate esset donatus. Hic siquidem incorporationis defectus ad Canonatus perfectionem, illiusque erectionem nullatenus repugnare videtur; potest namque eadem erectio cum dote assignata validè subsistere absque eo, quod dos prædicta cum redditibus
Pars V.

Capituli uniri, & incorporari necessario teneatur; cum plures sint Canonatus, qui suam distinctam præbendam retineant, prout alii tres ejusdem naturæ Canonatus existunt in hac Collegiata, de qua agitur; Cum materia, & forma Canonatus consistat in dotatione, & consensu Episcopi, quibus positus Canonatus dicitur perfectè erectus, & fundatus, nec ullam deinde alterationem admittit, ut dictum fuit *supra in §. Cujus quidem, & latè probavit dec. Reverendis. D. mei Decani in §. Alterum, & §. Dubitari autem non poterat.*

Neque minus nullitas primæ erectionis deduci meretur, ex quo Confratres adiverint Cardinalem Abbatem, à quo asserta Bulla erectionis emanavit, quia si Patroni Cardinalem adiverint, id factum dici nequit, ex quo cognoverint necessitatem approbationis dictæ erectionis jam factæ; sed vel propter præminentias aliosque effectus, quos Canonatus jam erectus, & in esse perfectò deductus expectabat, ut puta stallum in Choro, jus habendi vocem activam, & passivam in Capitulo, aliaque similia; vel ad majorem usque tunc gestorum confirmationem, ut in specie observat *Rot. in dicta Asten. Prioratus super pertinentia 11. Junii 1708. §. Nihilque refert coram R. P. D. meo Lancetta.*

Verùm præter præmissa ex alio etiam jure in Bulla Cardinalis Montalti qualitas Sacerdotalis novo Canonatui injungi minimè valuit. Id enim redundabat in præjudicium antiquiorum Canonatuum jam præexistentium, qui cum nec de jure, nec de consuetudine particulari Ecclesiæ annexum haberent Ordinem Sacerdotalem, si dictus Canonatus noviter erectus sub hac qualitate fundatus existeret novus Canonicus præferri utique debuisset aliis Canonicis antiquioribus, etiam si illi Sacerdotes deinde efficerentur juxta *Gregorii IX. responsum in c. statuimus de majorit., & obedient. Rot. decis. 214. par. 4. tom. 2. rec. & pluribus cumulatis latè in Romana præcedentiæ 5. Maji 1710. §. Hujusmodi sanè, §. Quia in aliquo, & §. Ita demum coram me.* Cum igitur ageretur de præjudicio aliorum Canonicorum circa eorum præminentiam, & prælationem, nequiverat sanè Cardinalis
B b Abbas

Abbas dictum novum Canonicatum tamquam Sacerdotalem erigere, nisi prævio antiquiorum Canonicorum consensu, ut firmat *Gratian. discept. forens. c. 867. n. 16. & 17.*, & solidè firmat *dec. Reverendiss. D. mei Molines Decani §. Tertium denique fundamentum.*

Hinc non solùm haud obstare, sed potius retorqueri videtur, quod Cardinalis Montaltus in dicta Bulla adjecerit clausulam *sinè alicujus præjudicio*, ex ea namque nedum de jure, sed etiam ex mente ejusdem Cardinalis dicta qualitas Sacerdotalis, uti antiquioribus Canonicis præjudicialis pro non apposta haberi debet; clausula enim prædicta modificationem præferret *Rot. coram Bich. dec. 541. n. 10.* præservatque omne, & quodcumque jus alterius, & operatur, ut si quid alteri præjudiciale appositum fuerit, pro non apposto habeatur *Maresc. var. res. lib. 2. c. 137. n. 2. Rot. cor. Dunozett. sen. dec. 123. n. 5. & cor. Ubag. dec. 87. n. 15. & 16. & in rec. dec. 536. n. 102. par. 14.*

Minus ad evertendum hoc postremum fundamentum prodesse valebit decretum quoddam Cardinalis Farnesii tunc Abbatis Farnensis, ex quo erui contenditur, quod Canonicatus jam præexistentes dici possent Sacerdotales attenda expressione ab eodem Cardinali facta in additione aliorum duorum Canonicatum, *acciò la Chiesa sia officiata da numero sufficiente di Preti.* Quoniam ultra illegalitatem dicti decreti veluti informis, & extracti à privato Archivio Canonicorum, quod fidem non facit *Rot. dec. 195. n. 11. & 12. par. 9. rec.* procedendo tamen per malam hypothèsim, quod dictum decretum sit tamquam legale reputandum, adhuc convincere non possit, quòd Canonicatus antiquiores sint verè Sacerdotales, dum nomen illud *Preti* non infert necessario, ut
36 indè Canonicatus sint Presbyterales, dum verificari potest etiam de simplicibus Clericis, cum nomen prædictum *Preti* vulgari sermone prolatum includat omnes illos, qui non sunt Laici, & simplicibus Clericis adaptari valeat, ut in terminis *Pignatell. consult. can. 2. n. 6. tom. 1. Rot. cor. Merlin. dec. 825. nu. 12. Ortonen. Benef. 10. Junii 1709. §. fin. cor. R. P. D. meo Polignac.*, & latè in *Melchitana Beneficiorum 16. Junii 1710. §. Ex qualitate,*

& §. Neque præmissis cor. R. P. D. meo Falconerio, & de verbo Sacerdote novissimè dictum fuit in Melphiten. Benefic. 26. Junii hujus anni §. Hinc non relevat coram R. P. D. meo Priolo.

In prædictorum omnium confirmationem accedit demum subsequuta observantia proxima erectioni Canonicatus, ac asserto diplomati Cardinalis Abbatis; Siquidem primo loco ab eodem Cardinali ad dictum Canonicatum institutus existit Antonius Cretonius simplex Clericus absque ulla expressione peritiæ cantus, & absque pariter decreto, quod intra annum ad Sacerdotium se promoveri curaret, prout opus fuisset in Canonicatu Sacerdotali. Triennio verò postea dictus Cretonius ad instantiam Confraternitatis subivit privationem Beneficii, ex quo non residebat, *neq. etiam faciebat celebrare Missas*, ex hoc autem manifestè consequitur, quod tam Ordinarius, quam Patroni non reputaverint Canonicum esse adstrictum ad affumendum Ordinem Presbyteratus, sed quod verè per alium celebrare potuerit, indè propterea insurgit, ut Beneficium nunquam dici possit Sacerdotale, ut in puncto dixit *Rot. cor. Celso decis. 367. nu. 14. & 15. & in rec. decis. 474. sub nu. 4. vers. idq. etiam par. 16.* cum aliis in *d. Melphiten. Benef. 26. Junii currentis anni 1711. §. Cum enim Fundator cor. R. P. D. Priolo.*

Sequuta postmodum privatione dicti Cretonii, ac in ejus executionem devenientibus Confratribus ad nominationem Clementis de Benedictis fuerunt tunc ad concursum admissi, ac in scrutinio positi alteri duo Clerici ætate minores, & licèt electio ceciderit super Clementem Sacerdotem, id tamen non evenit propter dictam qualitatem Sacerdotalem, quæ insignitus incedebat, sed quia idem magis idoneus inter cæteros fuit repertus, illius autem nominatio facta tanquam de magis idoneo, satis denotat etiam alios licèt simplices Clericos idoneos ad Canonicatum assequendum fuisse reputatos, ut congruè notavit *Rot. decis. 137. nu. 11. & 13. cor. Duran.* Cum major idoneitas non ex sola Sacerdotali præminencia, sed ex moribus, & doctrina præstetur, ut in puncto in *Ortonen. Benefic. 23. Martii 1708. §. fin. coram R. P. D. meo Scotto,* prout

38 prout nec Beneficium Sacerdotale argui debet ex admiffione Sacerdotum ad illud quando etiam fimplices Clerici fuerunt ad nominationem recepti, qui cum incapaces reputentur Beneficii Sacerdotalis, ex ipforum fola admiffione pro exclusione qualitatis Sacerdotalis in Beneficio validum præftatur argumentum, ut egregiè dixit *Rot. in d. Meleuitana Beneficiorum* 16. Junii 1710. sub §. *Obferuantia coram R.P.D. meo Falconerio*, & conferunt etiam deducta in *d. Melphicten. Beneficii*, 26. Junii 1711. §. *Sed neque allegati actus coram R.P.D. meo Priolo*.

39 Per renunciationem demum dicti Clementis favore Clerici Iosephi Benedicti ejus nepotis, cum euenit tertia collatio præfati Canonatus per S. Sedem, non fuerunt Papæ expressæ qualitates Sacerdotis, & Musicæ, nec à Papa fuit appositum decretum, ut prouifus intrâ annum ad Sacerdotium promoveretur. Itidemque pariter in hac postrema electione facta in personam Iosephi Bufalerii ipsi Confratres, inter quos aderat Augustinus collitigans pariter pro certo habuisse promanat Canonatum non esse Sacerdotalem, nec Musicæ peritiâ requirere cum in scrutinio alios quatuor Clericos ætate minores, & nulla cantus peritiâ præditos posuerint cum decreto, ut qui majora consequeretur suffragia electus, & pro electo haberetur, inter quos Ioseph selectus cum euaferit, & nominationem reportauerit cum præfata facultate celebrandi per alium, hæc quemadmodum est exclusiua qualitatis Sacerdotalis *Rosa de execut. lit. Apost. par. 1. cap. 6. nu. 179. cum aliis in sæpè allegata Melphicten. Benef. 26. Junii proximè præteriti §. Cum enim cor. R.P.D. meo Priolo*, ita ex ea dijudicari oportet, Canonatum qualitate Sacerdotali non fuisse gravatum, ac semper pro simplici Clericali inter partes habitum, ut notauit *dec. præcedentis instantia in §. Certius autem*, cum ex obseruantia Fundatorum optimè arguatur Beneficium non esse Sacerdotale, sed merè Clericale, juxta plenè cumulata per *Rot. in dicta Meleuitana Beneficiorum* 26. Junii 1710. §. *Frustrâ coram R.P.D. meo Falconerio*, & in *mox d. Melphicten. Beneficii §. Et si adhuc coram R.P.D. meo Priolo*.

Quicquam in contrarium non releuant Pars V.

te contraria obseruantia, quæ desumitur ex productione diplomatis Cardinalis Montalti sequuta de anno 1692. ac etiam ex relatione ad eandem Bullam facta in nominatione expleta à Confratribus, ac in sententia super institutione, nec non ex nominatione, ut plurimum sequuta in persona actu Sacerdotum, his enim omnibus, congruè satisfactum legitur in *dec. Reverendiss. Decani in §. Nec præadducta*, cum quibus etiam hodie Domini pertransierunt; Et ulterius addi potest, quod relationes habitæ ad dictam Bullam, illiusque productio potuit verificari in his, quæ respiciunt alios effectus, qui ex intervallo, & post actum plenè completum potuerint ab Ordinario sanciri, non autem qualitates Sacerdotis, & cantus, qui cum sapiant alterationem primæ erectionis sicuti nequiverunt ab eodem apponi, ita ex productione validæ effici non valuerunt. Tantò magis, quod hoc non obstante Canonatus numquam sub præfata conditione se promoveri faciendi intrâ annum fuit simplicibus Clericis collatus, quin imò Confraternitas ad eundem nominavit Iosephum cum facultate celebrandi per alium. Provisions verò, seu nominationes ex accidenti sequutæ in persona aliorum actu Sacerdotum, cum non doceantur coactè expletæ, ac sub hac præfata qualitate, non arguunt Beneficium esse Sacerdotale, ut in terminis ultra allegat. in *dec. Causa d. §. Nec præadducta obseruantia in fine*, *Vivian. de jurepatronat. par. 2. lib. 6. cap. 6. n. 37. & seqq. cum aliis in Meleuitana Beneficior. 16. Junii 1710. §. Obferuantia cor. R. P. D. meo Falconerio*.

Et ita omiffis reliquis, quibus fusè, & solidè satisfecit *decif. Reverendiss. D. mei Decani emanata sub die 8. Junii proximè præteriti*, & quam in reliquis Domini hodie approbarunt sub utriusque partiunt, valido certamine pro processu ad legitimam executionem literarum Apostolicarum Iosephi responsum emanavit.